

The Choč nappe appears to me as a complex of partial lithological-stratigraphical and structural units (M. Maheľ 1967). Therefore it represents a unit of higher order. I do not see, however that therefore it is necessary to change its name. Similarly, I consider as unsubstantial and unnecessary the view to rename the Strážov nappe to Gemeric one.

The Strážov nappe most often lies over the Bebrava group (Veľká Fatra Mts., northern portions of the Strážovská hornatina Mts., Nedzovské pohorie Mts.). However, in some areas, the Strážov nappe lies over the Biely Váh group (Vápeč Mt., northern slopes of Žihlavník Mt. in the Strážovská hornatina Mts.).

AKTUALITY

Piate sympóziu IAGOD (International Association on the Genesis of Ore Deposits) Snowbird, Alta, Utah, USA 1978

MILOSLAV BÖHMER

Sympóziu sa konalo v neveľkom vysokohorskom športovom a rekreačnom stredisku Snowbird (2700 m n. m.) v pohorí Wasatch, 50 km od hlavného mesta Utahu Salt Lake City od 13.—19. augusta 1978. Ako zvyčajne, sprevádzali ho zaujímavé pedsympóziové exkurzie, na ktorých sme sa nezúčastnili, a preto ich ani v tomto príspevku neopisujeme.

Sympóziá IAGOD sa spravidla konajú každé štyri roky v období medzi medzinárodnými kongresmi. V krátkej, ale úspešnej histórii tejto medzinárodnej vedeckej spoločnosti sa už konalo päť sympózií (Praha 1963, Saint Andrews, Škótsko, 1967, Tokio a Kyoto 1970, Varna 1974, Snowbird 1978). V roku 1982 bude sympóziu v ZSSR.

Hlavnými funkcionármi IAGOD na obdobie 1976—1980 sú: J. D. Ridge (USA), prezident, A. D. Ščeglov (ZSSR), prvý viceprezident, G. Kautsky (Švédsko), druhý viceprezident, M. Štemprok (ČSSR), generálny tajomník, ďalej H. J. Förster (NSR), D. F. Sangster (Kanada), A. D. Genkin (ZSSR), M. Palas (ČSSR).

Sympóziu zorganizoval organizačný komitét usporiadajúcej krajiny pod záštitou a s podporou týchto organizácií: United States National Committee on Geology, United States Geological Survey, Society of Economic Geologists, National Science Foundation a ďalších 18 ťažobných spoločností.

Napriek tomu, že sa sympóziu konalo na dosť odľahlom mieste, bolo na ňom vyše 400 účastníkov asi z 30 krajín. Najviac účastníkov a príspevkov bolo, prirodzene, z usporiadateľskej krajiny. Mnohé príspevky predniesli geológovia Kanady, Japonska, ale aj z krajín, ktoré sú nám geologicky menej známe, ako je napr. Nový Zéland, Austrália a Argentína.

Zo socialistických krajín tvorili početnú delegáciu geológovia zo ZSSR a Juho-slávie. Zastúpené bolo aj Poľsko a Bulharsko. Z ČSSR sa na sympóziu zúčastnili: dr. Vacek, doc. dr. Bernard, doc. dr. Štemprok, prof. Vaneček a prof. Böhmer.

Sympóziu sa venovalo týmito hlavným témam:

1. Rudné ložiská viažúce sa na kontinentálne vulkanické a subvulkanické procesy.
2. Rudné ložiská závislé od tektoniky litosferických dosiek.
3. Stratiformné ložiská.
4. Porfýrové Cu rudy.
5. Geochemické problémy.
6. Vulkanogénne ložiská masívnych sulfidických rúd.

Pokračovanie na s. 54

Okrem toho boli ďalšie témy v komisiách a v pracovných skupinách (komisie: rudonosných roztokov a uzavrenín, tektoniky rudných ložísk, pre mangánové ložiská, paragenézu; pracovné skupiny: diaľkového výskumu a prieskumu ložísk, fluoro-barytových ložísk, skarnových ložísk, na vyhľadávanie a prieskum ložísk).

V rámci hlavných tém, komisií a pracovných skupín predniesli účastníci 162 príspevkov. Čiastočný obraz o nich poskytuje materiál Programs and Abstracts, ktorý bol účastníkom sympózia k dispozícii. Prednesené referáty v rozšírenej forme (do 17 000 slov) vyjdú do jedného roka v nakladateľstve Schweizerbart v dvoch zväzkoch.

Československí účastníci predniesli tieto referáty: M. Böhmer: Ore deposits of West Carpathian Neogene volcanics and their relation to the evolution of volcanism (v rámci témy 1), J. H. Bernard: Paragenetic units of the European Variscan megazone (v rámci komisie d), M. Štemprok: Tin and tungsten deposits of the West-Central European Variscides (v rámci témy 1).

Referáty sympózia riešia rozličné genetické problémy rudných ložísk na príkladoch zo všetkých kontinentov. Hojne bola zastúpená problematika rudných ložísk západnej časti USA, a to najmä ekonomicky a geneticky najzaujímavejšieho typu porfýrových Cu rúd. Sympóziu sústredilo pozornosť na procesy vulkanizmu, plutonizmu a tektoniky, najmä subdukčného charakteru.

Celkový prínos sympózia vynikne až po vydaní materiálov tlačou. Uvedieme tu však aspoň niektoré poznatky, ktoré sa opakovane zisťovali pri štúdiu ložísk spätých s vulkanicko-plutonickými procesmi a sú dôležité aj v našich pomeroch.

Rudné ložiská západu USA sa spájajú s plutonicko-vulkanickou činnosťou, ktorú vyvolala subdukcia prebiehajúca v období jura — neogén. Ložiská farebných a drahých kovov rozličnej hĺbky vniku tu tvoria jeden vývojový rad. Poukazovalo sa na priestorovú spätosť žilných a žilnikovo-impregnačných ložísk. Rudné prvky pochádzajú z miest, v ktorých vznikajú magmatické ohniská. Prevládajúcim zrudňovacím fluidom pre bližšie povrchové (žilné) ložiská a premeny hornín je meteorická voda. Špecifické tektonické porušenie materských intruzív porfýrových rúd vzniká masovým uvoľňovaním vody pri rýchlej kryštalizácii. Porfýrové rudy vznikali pod úrovňou meteorických vôd. Rudonosné intruzíva porfýrových Cu rúd mali vrchnú hranicu v hĺbke okolo 2000 m od povrchu.

Mineralizácia závisí od charakteru magmatickej horniny. Sulfidické ložiská sa prevažne viažu na andezitové magmy, ložiská drahých kovov skôr na kyslé a alkalickejšie diferenciáty. Zrudňovací proces prebieha v etapách, ktoré sa striedajú s vývojom magmatizmu a vulkanických aparátov. Zdôraznil sa význam kalderových štruktúr, malých intrúzií, dajkových systémov a obnovovaných zlomov.

Mnohé referáty sympózia sa vyznačovali dokonalou syntézou regionálnych a lokálnych štruktúr podmieňujúcich vznik a lokalizáciu ložiska, riešením procesov magmatického i postmagmatického vývoja a použitím početných laboratórnych údajov, napr. izotopických analýz, analýz plynokvapalných uzavrenín a ďalších geochemických údajov.

Aj z krátkeho prehľadu je zrejma aktuálnosť problematiky, ktorú nájdeme v materiáloch 5. sympózia IAGOD.

*Katedra nerastných surovín PF UK
Bratislava*